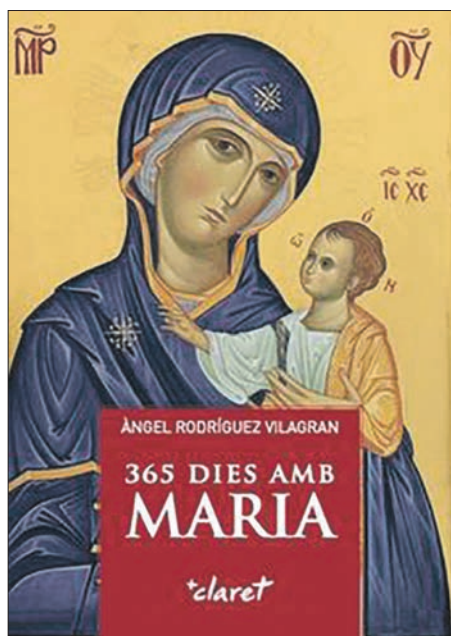

CRÍTICA LITERÀRIA

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA
Caputxi

Bells retalls d'història mariana

ÀNGEL RODRÍGUEZ VILAGRAN
365 dies amb Maria
Editorial Claret, 2020, 452 pàg.

El setmanari *Catalunya Cristiana* no podia deixar de donar notícia d'aquest nou devocionari marià que situa en els 365 dies de l'any les advocacions marianes de les principals capelles, ermites, santuaris, monestirs, convents i parròquies seleccionades de tots els bisbats de Catalunya. L'autor, expert en periodisme i enamorat de la cultura popular especialment del nostre santoral, ens ofereix una síntesi històrica sobre cadascuna de les advocacions que ha escollit per articular aquest llibre que, a més, compta, per a cada dia de l'any, amb un text espiritual, ben saborós, amb fragments de goigs i cants marians i, també, amb textos seleccionats d'autors que han escrit sobre Maria: Romà el Melode, Bernat de Claravall, Ramon Llull, Alfons M. de Liguori, Antoni M. Claret, els papes Pau VI, Joan Pau II, Benet XVI, entre molts altres.

Aquest llibre, editat amb un còmode format de butxaca, també ens permet d'estar en contacte, diàriament, amb les principals advocacions que es veneren a Catalunya i, àdhuc, amb algunes advocacions veïnes dels territoris d'Andorra (Canòlich, trobada per un pastor de Bixessarri; Meritxell, localitzada el dia de l'Epifania en una gavarrera, declarada patrona del Principat d'Andorra l'any 1873); de la Catalunya francesa (Coral, a Prats de Molló, imatge trobada per un pastor de vaques dins d'un roure; Font-romeu, amb el santuari i la font situats en la ruta jacobea, on s'hi abeuraven i refrescaven els romeus) i, també, amb advocacions del nord de Castelló (Mare de Déu dels Socors de Càlig, l'Emitana de Peníscola, la Balma de Sorita...).

Són ben curioses les dades aportades sobre les advocacions la Mare de Déu del Claustre, a Solsona, patrona de la ciutat des de la pesta del 1652 (i que és l'escultura en pedra més emblemàtica del romànic català) i de la Mare de Déu de l'Ajuda (que compta amb un petit santuari edificat al barceloní carrer de Sant Pere Més Baix, a càrrec dels framenors caputxins); ambdues unes «marededéus trobades» no pas a la ruralia sinó en el marc urbà d'una ciutat.

Aquest llibre d'Àngel Rodríguez, a més d'oferir bells i suggeridors retalls d'història mariana, pot ajudar la nostra pregària amb les perles espirituals que, per a cada dia, ens proposa l'autor a qui felicitem ben de cor.

RAUXA

Fonament invisible

S'ha dit que les crisis profundes tenen la virtut de posar les coses al seu lloc, de depurar tot allò superflu i deixar només el que és essencial. No és impossible que això acabi passant en la situació actual, tant de bo. Ara bé, per tal que d'aquesta pandèmia en surti una societat més humana, primer és imprescindible que aquesta mateixa societat sàpiga distingir les coses supèrflues de les realment essencials. Si no, amb aquest exercici de neteja correm el risc de llençar el nen amb l'aigua bruta.

I en el nostre món el criteri més comú a l'hora de destriar és l'utilitarisme: es prioritza tot allò que es considera que assegura un rendiment tangible, un benefici econòmic i, en darrer terme, un progrés material. Aquesta mentalitat ja era predominant abans del daltabaix actual, i els estudis humanístics es consideraven un luxe superflu, un malbaratament inútil de diners, temps, esforç i intel·lecte. Ara la pandèmia ofereix l'excusa perfecta per titllar tot aquest saber no només d'inútil, sinó fins i tot d'insolidari: en plena emergència sanitària, l'interès per Plató, el llatí o els retauls gòtics esdevé sospitosos perquè aparentment no ajuda a construir un món millor. Per això, en temps de vaques magres, l'utilitarisme és la temptació més perillosa. Ens fa prendre per inútil i sobrer allò que en realitat és fonament invisible però sòlid de la nostra cultura, sense el qual la civilització trontolla. La filosofia, les llengües mortes o l'art potser no són l'antídot perfecte contra la presència del mal en la societat, però esbandir aquest saber és garantia segura de barbàrie. Cal anar amb peus de plom, no fos cas que volent salvar el món, l'acabéssim enfonsant.

EDUARD BRUFÀU